

تاریخ :

شماره :

پیوست :

به نام خدا

براساس آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران در طی ۱۰ ماهه ۱۴۰۲ میزان صادرات زعفران کشور ۱۷۷,۰۳۴ کیلوگرم میباشد که در مقایسه با مدت مشابه در سال ۱۴۰۱ که میزان آن ۱۵۴,۰۶۶ کیلوگرم بوده است از رشدی ۱۵ درصدی برخوردار است. در طی ۱۰ ماهه سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۸۲ درصد زعفران صادراتی ایران به ۴ کشور و مقایسه آن با مدت مشابه سال قبل (۱۴۰۱) بدین شرح میباشد:

میزان صادرات زعفران در ۱۰ ماهه سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲			
نام کشور	۱۴۰۱	۱۴۰۲	درصد تغییرات
چین	۲۸,۱۳۰	۴۵,۷۸۲	+ ۶۲/۷ %
امارات	۵۴,۰۲۴	۴۶,۵۶۵	- ۱۴ %
اسپانیا	۳۵,۵۸۷	۳۵,۳۵۸	تغییر نامحسوس
افغانستان	۵,۷۱۶	۱۷,۶۰۶	+ ۲۰۸ %

همانطوریکه در آمار مشاهده میگردد بیشترین میزان افزایش صادرات به کشورهای چین و افغانستان بوده و کاهش متوجه امارات می باشد.

چنانچه آمار ششماهه اول سال ۱۴۰۲ را با مدت مشابه سال قبل (۱۴۰۱) مقایسه کنیم آمار فوق محسوس تر خواهد بود.

تاریخ :

شماره :

پیوست :

شورای ملی زعفران ایران
Iran Saffron National Council

میزان صادرات زعفران در ۶ ماهه سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲			
نام کشور	۱۴۰۱	۱۴۰۲	درصد تغییرات
چین	۵,۲۶۵	۳۰,۲۹۱	+ ۴۷۵٪
امارات	۱۸,۱۳۱	۲۳,۱۲۳	+ ۲۷/۵٪
اسپانیا	۱۵,۹۹۷	۱۸,۸۹۷	+ ۱۸/۱٪
افغانستان	۲,۹۲۹	۸,۷۱۴	+ ۱۹۷/۵٪

همانطوریکه در جدول مشاهده میشود صادرات زعفران به دو کشور چین و افغانستان رشد قابل توجهی داشته است که نیازمند بررسی بیشتر میباشد.

صادرات به افغانستان : براساس آمار ۱۰ ماهه سال جاری گمرک ایران، رشد صادرات زعفران به کشور مذکور در مقایسه با ۱۰ ماهه سال گذشته ۲۰۸ درصد میباشد که یادآوری میگردد این رشد فقط براساس صادرات رسمی و از طریق گمرکات بوده و آمار صادرات غیر رسمی و توسط قاچاقچیان بدلیل عدم اطلاع از میزان دقیق آن در محاسبات منظور نشده و تاکید مینماید که همانطوریکه در گزارشات قبلی نیز اشاره شده براساس آمار اعلام شده وزارت کشاورزی و مالداري افغانستان میزان تولید آن کشور در سال ۱۴۰۱ حدود ۲۱ تن بوده است و میزان صادرات آن کشور نیز در همین سال براساس اعلام وزارت صنعت و تجارت آن کشور ۶۹ تن میباشد که خود بیانگر صدور غیر رسمی میزان قابل توجهی زعفران (بیش از ۴۵ تن) از ایران به کشور مذکور و صادرات مجدد آن بنام زعفران افغانستان به بازارهای هدف که عمدتاً کمتر از ۱۰ کشور میباشد بوده است و این روند در ۸ ماهه سال جاری نیز ادامه یافته و علیرغم عدم وجود تولید در ۷ ماهه اول سال و عدم موجودی

آدرس : مشهد - بلوار وکیل آباد - بین هنرستان و سامانیه - پلاک ۲۵۲ - تلفن ۳۸۸۴۲۹۳۲ فکس : ۳۲۲۱۶۰۴۰

پست الکترونیکی : Iransaffron_council@yahoo.com

تاریخ :

شماره :

پیوست :

زعفران از سال گذشته مقدار ۲۱,۸۶۴ کیلوگرم صادرات زعفران اعلام نموده اند که عمدتاً زعفران ایران است و به تعبیری با استفاده از زعفران ایران و بنام زعفران افغانستان از هم اکنون برای افزایش تولید دهها سال آینده این کشور نیز بازار مصرف را قبل از تولید آماده نموده اند و از این بابت دغدغه ای ندارند و به تعبیری دیگر تولید زعفران ایران بدلیل اخذ تصمیمات اشتباه به مزیتی برای افغانستان تبدیل شده و ضمناً با استفاده از معافیت صادرات افغانستان به کشورهای اتحادیه اروپا، امارات، چین، هند و و اختلاف نرخ ارز سامانه با ارز بازار برای صادر کنندگان ایرانی و هزینه های ناشی از نقل و انتقال ارزی که جمعا رقم قابل توجهی را تشکیل میدهند صادر کنندگان افغانستان با فروش ارزانتز زعفران، تعیین کننده نرخ در بازارهای هدف میباشند و مانعی برای عرضه با قیمت بیشتر توسط صادر کنندگان ایرانی.

صادرات به چین : آمار صادرات زعفران به کشور مذکور در ۹ ماهه اول سال ۱۴۰۱ حدود ۲۳,۸۱۱ کیلوگرم بوده که در سه ماهه پایانی سال این میزان ۲۷,۰۳۴ کیلوگرم افزایش نشان میدهد که بیانگر شروع تلاش برای صادرات بیشتر به آن کشور است و در ششماهه اول سال ۱۴۰۲ شاهد رشد ۴۷۵ درصدی صادرات به کشور چین در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته میباشیم؛ بعبارت دیگر استقبال صادرکنندگان از صادرات زعفران به کشور چین از سه ماهه چهارم سال ۱۴۰۱ شروع و تا پایان شهریور ۱۴۰۲ بشدت ادامه داشته است و این میزان افزایش علیرغم وجود اختلاف فاحش قیمت پایه صادراتی تا تاریخ کاهش آن در ۱۴۰۲/۰۵/۰۷ (از ۱۲۸۳ دلار به ۹۳۰ دلار) با قیمت های واقعی صادراتی (کمتر از ۱۰۰۰ دلار) صورت پذیرفته و بنظر میرسد این ارز عمدتاً توسط بخش خاصی از واردکنندگان صرفنظر از قیمت مورد استفاده قرار میگرفته و علت کاهش صادرات در چهارماهه مهر تا دی ماه اشباع بازار، افزایش قیمت زعفران در داخل میتواند باشد و مشکلات تحریم، قوانین پولشویی و سختگیری بانکها در نقل و انتقالات مالی برای صادرکنندگان ایرانی خود از دلایل کمتر انتقال ارز حاصل از صادرات از دیگر کشورها به چین نیز میتواند باشد.

تاریخ :

شماره :

پیوست :

نتیجه گیری: تمرکز صادرات بمیزان ۸۲ درصد به ۴ کشور، از کل ۵۳ کشور هدف صادرات در ۱۰ ماهه سال جاری و همچنین صدور ۷۴/۵ درصد زعفرانها در بسته بندیهای بیش از ۳۰ گرم (عمدتاً نیم و یک کیلوگرمی) بیانگر این واقعیت است که بازار زعفران ایران بازاری محدود و بسته است و هرگونه تغییرات منفی این بازار محدود، روی صادرات و قیمتها تاثیرگذار خواهد بود. کشورهای عمده هدف صادرات خود مصرف کننده تمامی زعفرانهای وارده نبوده و بخشی از آن را با بسته بندی براساس نیاز مصرف کنندگان به دیگر بازارها صادرات مجدد مینمایند و از آنجاییکه بیشترین ارزش افزوده در بخش نهایی یعنی مرتبط با سبد کالایی مصرف کنندگان وجود دارد حداقل ارزش افزوده نصیب تولید کننده و صادرکننده ایرانی و حداکثر آن در اختیار واسطه های خارج از کشور قرار میگیرد؛ و مهم تر از همه اینکه وقتی تنها ۷۴/۵ درصد زعفران صادره به چهار کشور، در بسته بندی های بزرگ صورت میگیرد در اینصورت برندسازی و حمایت از برندهای صادرکنندگان بخش خصوصی در موقعیت ضعیفی قرار گرفته چرا که کمتر واردکننده ای تمایل به عرضه زعفران با نام و نشان فروشنده ایرانی دارد؛ بنابراین بحثی که همواره شورای ملی زعفران ایران مطرح نموده که اولاً بازارهای هدف نیاز به مدیریت صادرات و صادرکنندگان دارد و ثانياً زیر ساخت های حضور در سبد کالایی مصرف کننده از الزامات اولیه صادرات و توسعه آن و همچنین برند سازی می باشد هنوز بقوت خود باقی است. گواه بر این مدعا قیمت کالاهای صادراتی ایران است که بسیار کمتر از قیمت وارداتی با قیمتهای فوب آن میباشد.

- افزایش قابل توجه صادرات زعفران طی ۱۰ ماهه سال جاری به کشور افغانستان با علم و اطلاع از اینکه برای زعفران ایران در آن کشور بازار مصرف وجود نداشته و این زعفرانها بنام زعفران افغانستان و با استفاده از معافیت های گمرکی آن کشور صادرات مجدد بهمان بازارهای هدف کشور صورت می پذیرد و

تاریخ :

شماره :

پیوست :

میتواند ضمن ایجاد بازار مصرف برای دهها سال تولید و افزایش تولید آن کشور آن را به یک رقیب جدی زعفران ایران تبدیل نماید.

- افزایش نامتوازن صادرات زعفران به دو کشور چین و افغانستان در مقایسه با ۵۱ کشور دیگر عمدتاً با هدف پوشش دادند به مابه التفاوت های تحمیلی به صادرکنندگان صورت می پذیرد و بدون تردید ارزش حاصل از قاچاق با نرخ بازار بوده که صادر کننده رسمی کشور از آن محروم است و در صادرات به چین نیز ارزش حاصله در اختیار بعضی واردکنندگان که علاوه بر پوشش دادن مابه التفاوت ها قادر به کسب سود نیز می باشند قرار میگیرد و در نتیجه تمرکز صادرات روی چند کشور ضمن ایجاد یک رقیب قدرتمند در بازار مصرف ، با فراهم نمودن زمینه اختلاط زعفرانهای کهنه و ناخالصی و توزیع آنها در دیگر کشورها قدرت رقابت در قیمت را نیز از صادرکننده ایرانی سلب نموده بگونه ایکه در حال حاضر قیمت زعفران در بازار امارات و اسپانیا و چین اندک تفاوتی با نرخ آن در بازارهای داخلی ایران دارد.
- بمنظور حفظ بازارهای موجود و توسعه آنها که با زحمات فراوان بدست می آیند انجام تبلیغات روی کیفیت و اصالت زعفران لازم و ضروری میباشد و مادامیکه قادر نباشیم با روش های حمایتی صادرکنندگان را تشویق به بسته بندی و صادرات زعفران در اندازه مورد تقاضای مصرف کننده نهایی که عمدتاً زیر ۱۰ گرم می باشد نماییم و زعفرانها در بسته بندی های بالای ۳۰ گرم ارسال گردد اولاً این تبلیغات تاثیر چندانی نخواهد داشت چرا که توسط خریدار بسته بندی مجدد و بنام خود عرضه میگردد ثانیاً هنوز مشخص نیست که انجام تبلیغات وظیفه صادرکننده است یا تعهد بازگشت ۹۰ درصد ارزش یا دستگاههای اجرایی متولی حمایت از تولید زعفران و تامین معیشت کشاورزان زعفرانکار یا هر دو توانان.
- بدون تردید نرخ ارزش، نرخ بهره بانکی، عوارض، مشوقهای صادراتی و حتی تعرفه های گمرکی و ... همگی ابزار در اختیار دولت محترم برای سیاستگذاری اقتصادی و اجرای موفق برنامه های توسعه اقتصادی کشور

تاریخ :

شماره :

پیوست :

میباشد که صادرات یکی از اجزاء آن است و متأسفانه تغییرنگرش از ابزار بودن این عوامل به هدف موجب رکود، افزایش تورم، کاهش تولید و صادرات گردید که نتیجه آنها کاهش سطح درآمد افراد جامعه و گسترش فقر و بیکاری خواهد بود.

پیشنهادهای:

در خاتمه مجدداً پیشنهاد میگردد:

۱. ارزش حاصل از صادرات زعفران از شمول قوانین تعهد بازگشت ارزی خارج گردد.
۲. ارزش حاصل از صادرات زعفران توسط بانک مرکزی و براساس نرخ ارزش بازار خریداری شود.
۳. واردکنندگان قطعات خودرو و سازندگان لوازم خانگی ملزم به خرید درصدی از نیاز ارزی خود از صادرکنندگان زعفران و ارائه مدارک مربوط بعنوان شرط اولیه تخصص ارزش یا واردات گردد.